

18.05.2022

Asia/15

§ 118

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pienveneilymahdollisuuksien kehittämisestä

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienveneliikenteen kehittämiseksi kaupunki lisää kaikille veneilijöille avoimia ja helposti saavutettavia laitureita saariin ja veneiden kiinnityspaikkoja luodoille, joille rantautuminen on sallittua, sekä ruoppaa Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavat riittävän syviksi pienveneilylle.

Kaupunginhallitus kannattaa pienveneiden kiinnityspaikkojen ja kaikille avoimien vieraslaitureiden lisäämistä Helsingin edustan retkeilysaariin ja suurimpiin saariin, joissa on palveluja.

Pienveneilijöiden näkökulmasta saariston saavutettavuutta voidaan parantaa rakentamalla uusia ja kunnostamalla olemassa olevia laitureita tai avaamalla yksityiseen käyttöön vuokrattuja laitureita yleiseen käyttöön. Virkistysaarten saavutettavuutta parannetaan myös nopeammilla ja kevyemmällä toimenpiteillä, kuten kiinnittymisrenkaiden ja poijujen avulla. Poijuja sijoitetaan ankkuripaikoille kaupungin virkistysaarten kiinnittymisrenkaiden yhteyteen. Virkistyskäyttöön avattujen saarten

palveluista on jatkossa tarkoitus tiedottaa entistä kattavammin kaupungin nettisivuilla.

Helsingin merialueiden kehittäminen etenee tällä hetkellä aktiivisesti. Pienveneilyä edistäviä toimenpiteitä on viime vuosien aikana tehty monissa saarissa, muun muassa Vasikkasaassa, Isosaassa ja Vallisaassa. Vallisaassa on kiinnittymismahdollisuus noin 50 pienveneelle ja Vasikkasaassa viidelletoista. Laituripaikkoja lisätään tai laitureita kunnostetaan käyttöön mm. Vartiosaassa ja Malkasaassa. Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi.

Itäiseen saaristoon on laadittu hoito- ja kehittämissuunnitelma, jonka keskeisenä periaatteena on retkeilysaarten saavutettavuuden, rantautumismahdollisuuksien ja virkistyskäyttöpalveluiden parantaminen. Tavoitteena on, että kaikissa tärkeimmissä kaupungin hallinnoimissa retkisaarissa on tulevaisuudessa pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat.

Kaupunki pyrkii aktiivisesti parantamaan pienveneilyedellytyksiä hallinnoimillaan saarilla, mutta Helsingin saariston maanomistus on jakautunut usealle taholle. Vain osa saarista on avoimessa käytössä ja sellaisia, joihin on mahdollista kehittää virkistyspalveluita. Virkistyskäyttöön tarkoitettuja retkeilysaaria on runsaasti erityisesti itäisessä saaristossa ja niin sanottuja jokamiessaaria on eri puolilla saaristoa. Rajoitetun käytön saarten, joita ovat muun muassa rauhoitetut lintuluodot ja sotilaskäytössä olevat saaret, saavutettavuutta ei ole tarkoituksenmukaista parantaa.

Merellisen strategian tavoitteena on saariston virkistyskäytön parantamisen lisäksi turvata saaristoluonnon ja saariston kulttuuriperinnön ja siihen liittyvien elinympäristöjen säilyminen. Käytännössä tämä tarkoittaa saavutettavuuden kehittämistä erityisesti niissä saarissa, joissa luonto ja kulttuuriperintökohteet kestävät lisääntyvää kulutusta, eroosion ja häirinnän lisääntymistä, maisemien muuttumista, roskaantumista ja vedenalaisen luonnon muutoksia. Saaristossa pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena.

Laiturien lisäämisen ohella aloitteessa ehdotetaan Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden turvallisuus ei vaarannu. Joissain kanavissa kallio on niin lähellä pohjaa, että väylän syventäminen edellyttäisi louhintaa. Ruoppaus ei välttämättä yksin riitä kanavien

18.05.2022

Asia/15

veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat. Tällä hetkellä kanavien ruoppaaminen ei ole mahdollista eikä se sisälly investointiohjelmaan.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 325

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.02.2022 § 76

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään kolmea keskeistä toimenpidettä Helsingin saariston saavutettavuuden ja pienveneliikenteen kehittämiseksi: pienveneiden kiinnityspaikkojen lisäämistä, kaikille avoimien ja helposti saavutettavien laitureiden lisäämistä saarissa sekä Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle.

Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa pienveneiden kiinnityspaikkojen ja kaikille avoimien käynti- ja vieraslaitureiden lisäämistä Helsingin edustan retkeilysaariin ja suurimpiin saariin, joissa on palveluja. Pienveneilyä edistäviä toimenpiteitä on viime vuosien aikana tehty monissa Helsingin edustan saarissa, muun muassa Vasikkasaarella, Isosaarella ja Vallisaarella. Itäiseen saaristoon on laadittu hoito- ja kehittämissuunnitelma, jonka keskeisenä periaatteena on retkeilysaarten saavutettavuuden, rantautumismahdollisuuksien ja virkistyskäyttöpalveluiden parantaminen. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa tärkeimmissä Helsingin kaupungin omistuksessa ja hallinnoimissa retki-saarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat.

Aloitteessa esitettyjen kanavien ruoppaaminen vaatii lisäselvityksiä. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin.

Tällä hetkellä kanavien ruoppaaminen ei ole mahdollista eikä se sisälly investointiohjelmaan.

Helsingin merellinen strategia

Merellisen strategian tavoitteena on parantaa kaupungin merellisten kohteiden saavutettavuutta ja saariston palveluja sekä edistää merellisiä tapahtumia. Helsingin merialueiden kehittäminen etenee tällä hetkellä aktiivisesti. Pitkään Helsingin saariston yleinen virkistyskäyttö oli painottunut muutamaaan isompaan saareen, kuten Suomenlinnaan, Pihlajasaareen ja Mustasaareen. Viime vuosina on avautunut uusia saaria kaupunkilaisten käyttöön, esimerkiksi Lonna, Vallisaari, Kuninkaansaari ja Isosaari. Tällä hetkellä aktiivisen merellisen virkistystyksen piirissä on 12 saarta tai saariryhmää.

Saarten maanomistusolot ja käyttö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunki pyrkii parantamaan pienveneilijöiden pääsyä saariin omistamallaan ja hallinnoimillaan saarilla. Helsingin saariston maanomistus on kuitenkin jakautunut usealle taholle. Valtio ja kaupunki ovat suurimpia yksittäisiä maanomistajia. Valtion maat ovat osittain puolustusvoimien käytössä ja niiden hallinta on jakautunut Senaatti-kiinteistöjen ja Metsähallituksen kesken. Puolustusvoimien hallinnassa olevat saaret ovat suljettua sotilasaluetta. Muita merkittäviä maanomistajia ovat muun muassa Helsingin seurakuntayhtymä. Osa saaristosta on yksityisten omistamaa ja kesäasumiskäytössä. Saaristossa on myös kesämajoja, yksityisiä kesähuiloita ja järjestöjen, yhdistysten sekä yritysten virkistys- ja koulutuskeskuksia. Osa kaupungin saarikiinteistöistä on vuokrattu muun muassa veneily- ja kalastusseuroille, muut saaret ovat virkistys- tai luonnonsuo-jelukäytössä.

Saarista vain osa on avoimessa käytössä ja sellaisia, joihin on mahdollista kehittää retkeily- ja virkistyspalveluita ja lisätä niitä palvelevia rakenteita, kuten laitureita. Virkistyskäyttöön tarkoitettuja retkeilysaaria on runsaasti erityisesti itäisessä saaristossa ja niin sanottuja jokamiessaaria on eri puolilla saaristoa. Rajoitetun käytön saariin, joita ovat muun muassa rauhoitetut lintuluodot ja sotilaskäytössä olevat saaret, ei ole tarkoituksenmukaista parantaa saarten saavutettavuutta.

Merellisen strategian tavoitteena on saariston saarien avaamisen ja virkistyskäytön parantamisen lisäksi turvata saaristoluonnon ja saariston kulttuuriperinnön ja siihen liittyvien elinympäristöjen säilyminen. Käytännössä tämä tarkoittaa saavutettavuuden ja virkistyskäytön kehittämistä erityisesti niissä saarissa, joissa luonto ja kulttuuriperintökohdet kestävätkä lisääntyvää kulutusta, eroosion ja häirinnän lisääntymistä, maisemien muuttumista, roskaantumista ja vedenalaisen luonnon muutoksia.

Saaristoluonto on Helsingissä säilynyt melko hyvin ja saaristossa esiintyy runsaasti uhanalaisia ja harvinaisia luontotyyppejä. Erityisesti rantojen luontotyyppit kuten hiekkarannat ja erilaiset merenrantaniityt kestävätkä huonosti kulutusta ja saariin rantautumista. Helsingin merialue saaristoinen on monipuolisen ja poikkeuksellisen arvokkaan pesimälinnuston elinympäristö. Pesimälinnustoon kuuluu runsaasti uhanalaisia ja muualla Itämeren piirissä voimakkaasti taantuneita lajeja. Saaristossa pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena.

Pienveneilijöiden palvelut ja niiden kehittäminen

Helsingin saaristossa on monta toimijaa. Helsingin kaupungin omistamien saarten hallinnointi on ajan mittaan jakautunut usealle eri toimia-

lalle ja palvelulle. Suurin osa Helsingin merellisestä huollosta on tällä hetkellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastuulla. Etenkin laituriensa osalta hallinnointi jakautuu usealle vastuutaholle. Osa laitureista on myös yksityisille ja yhteisöille vuokrattuja laitureita, joihin ei ole vapaata pääsyä. Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi 21 saarta, joista vain osassa on huoltotarvetta. Toimiala tilaa myös 24 luonnonsuojelusaaren tai saarissa sijaitsevan luonnonsuojelualueen huollon. Toimialan vastuulla on lisäksi kaksi kesämajasaarta Satamasaari ja Pikku Satamasaari.

Viime vuosien aikana on helpotettu pienveneilyä muun muassa Vasikkasaarella. Aiemmin saari on ollut pääosin kesämajakäytössä. Kaikille veneilijöille avoin käyntilaituri rakennettiin 2020. Vartiosaareen on suunnitteilla olemassa olevan yhteyslaiturin kunnostus.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamia retkeilysaaria on kaksi Helsingin saaristoalueella, Kalliosaari ja Pikku Leikosaari. Saaret ovat hyvin varustettuja retkisaaria retkipalveluineen ja niihin on kaikilla vapaa pääsy. Molempiin saariin pääsee rantautumaan pienveneillä.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa tärkeimmissä Helsingin kaupungin omistuksessa ja hallinnoimissa retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat. Saarten saavutettavuuden parantamisessa otetaan huomioon erilaiset retkeilijät, kuten reittiveneellä liikkuvat kaupunkilaiset, veneilijät, purjehtijat, lapsiperheet, liikuntarajoitteiset, melojat ja soutuveneellä liikkuvat, jotta mahdollisimman monella kaupunkilaisella olisi mahdollisuus päästä virkistäytymään saaristoon.

Pienveneilijöiden näkökulmasta saariston saavutettavuutta voidaan parantaa uusien retkilaiturien rakentamisella, olemassa olevia laitureita kunnostamalla tai avaamalla yksityiseen käyttöön vuokrattuja laitureja kokonaan tai osittain yleiseen käyttöön. Virkistysaarten saavutettavuutta parannetaan myös nopeammilla ja kevyemmällä toimenpiteillä, kuten kiinnittymisrenkaiden ja poijujen avulla. Poijuja sijoitetaan ankkuripaikoille kaupungin virkistysaarten kiinnittymisrenkaiden yhteyteen. Melojien rantautumisen helpottamiseksi on suunnitteilla melontalaitureita ja melojien rantautumiseen soveltuvien rantapaikkojen merkitsemistä erityisesti suojaisan itäisen saariston saarikohteisiin. Uusista, virkistyskäyttöön avattujen saarten palveluista on jatkossa tarkoitus tiedottaa entistä kattavammin kaupungin nettisivuilla.

Itäiseen saariston retkisaarilla, Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi. Erityisesti Vuosaaren edustalla olevan Malakasaaren retkeilypalveluita ja laitureita on tarkoitus parantaa lähivuosien aikana. Vartiosaaren virkistyspalvelujen parantamisen yhteydessä

kiinnitetään erityistä huomiota kaikille avoimien laitureiden ja kiinnityspaikkojen lisäämiseen.

Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien parantamisen mahdollisuudet

Aloitteessa esitetään kolmen kanavan ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua, lisäselvityksiä ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden toiminta ja turvallisuus eivät vaarannu. Joissain tapauksissa, kuten Katajanokan kanavassa, on kallio lähellä pohjaa, jolloin väylän syventäminen edellyttäisi louhintaa. Kanavien pohjassa on myös paikoitellen pilaantunutta maa-ainesta, joka edellyttäisi toimenpiteitä, jos syventämiseen ryhdyttäisiin. Ruoppaus ei myöskään toimenpiteenä yksin välttämättä riittäisi kanavien veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Eero Sihvonen, projektinjohtaja, puhelin: 310 39448
eero.sihvonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.01.2022 § 10

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan saariston veneilymahdollisuuksien kehittäminen on kannatettavaa virkistystoiminnan edistämistä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa saariston virkistyskäytön mahdollisuuksien vahvistamista, johon lähivuosina parhaan mahdollisuuden tarjoaa Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen. Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan 22.6.2021 hyväksymän Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toteuttamisen myötä yhä useammalla on pääsy

kaupungin omistamiin saarikohteisiin, joissa parannetaan myös pienveneiden kiinnittäytymismahdollisuuksia. Toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman ensimmäisten toimenpiteiden toteutus alkaa 2022 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä. Toimenpiteet koskevat mm. saarten saavutettavuuden ja rantautumismahdollisuuksien parantamista. Tavoitteena on, että kaikissa tärkeimmissä retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat sekä myös melojien rantautumispaikat merkittynä. Laituripaikkoja lisätään tai laitureita kunnostetaan käyttöön mm. Vartiosaassa ja Malkasaassa. Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi.

Itäisessä saaristossa toimenpiteiden keskeisenä tavoitteena on lisääntyvän virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittaminen sekä ratkaisujen etsiminen siihen, miten saariston potentiaalia voidaan hyödyntää kestäväällä tavalla. Helsingin merialue saaristoineen on monipuolisen ja suojelullisesti hyvin arvokkaan pesimälinnuston elinympäristö. Saaristossamme pesivä lintulajisto on kansainvälisestikin vertailtuna poikkeuksellisen monipuolinen eri pääkaupunkialueiden keskinäisessä vertailussa. Meillä Helsingissä pesivään saaristolinnustoomme kuuluu runsaasti uhanalaisia ja muualla Itämeren piirissä voimakkaasti taantuneita lajeja. Saaristossamme pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena. Helsingin kaupunki on nykyisessä luonnonsuojeluohjelmassa rauhoittanut ja rauhoittamassa useita kaikkein tärkeimpiä merilinnustomme pesimäsaaria maihinnousulta häiriö herkimpään pesimäaikaan. Näiden lisäksi kaupungin luontotietojärjestelmässä on tunnistettu joukko muita tärkeitä pesimäsaaria ja linnuille ravintoa tarjoavia tärkeimpiä matalikkoja, joille häiriön syntymistä tulee pyrkiä välttämään merellisen virkistyskäytön suunnittelussa. Linnuston lisäksi virkistyskäyttö ja veneily vaikuttavat saariston kasvillisuuteen. Itäisen saariston saarilla tehdyissä luontoinventoinneissa erittäin uhanalaisten luontotyyppien joukossa olivat mm. hiekkarannat, joiden kasvillisuus on samalla erityisen alttiita maihinnousun aiheuttamalle kulumiselle ja siksi pienveneiden kiinnittäytymistä on tärkeää ohjata vain siihen soveltuville kohteille.

Kanavien käyttömahdollisuuksien parantaminen

Aloitteessa esitetään Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle. Kyseessä ovat Katajanokan kannaksen halkaiseva matala kanava Pohjoissatamasta Lin-

nanaltaaseen, Jätkäsaaren kanavalla tarkoitetaan Ruoholahden kanaavaa ja Hietalahden ja Ruoholahden kanavan yhdistävä alikulkua, joka on jo pienveneellä kuljettavissa. Kalasataman kanavilla tarkoitettaneen Sompasaarenkanavaa sekä Nihdinkanavaa.

Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden toiminta ja turvallisuus ei vaarannu. Esimerkiksi Nihdinkanavan syventäminen edellyttäisi rantamuurien perustamista syvemmälle eli rakentamista uudelleen. Sompasaarenkanavassa tilanne on vastaava kuin Nihdinkanavan kohdalla ja siellä lisähaastetta tuottaa lisäksi kanavan keskellä sijaitseva voimajohtopylväs. Katajanokan sillan kohdalla on kallio lähellä pohjaa ja myös Nihdissä syventäminen edellyttäisi louhintaa. Kanavien pohjassa on myös paikoitellen pilaantunutta maa-ainesta, joka edellyttäisi toimenpiteitä, jos syventämiseen ryhdyttäisiin. Ruoppaus ei myöskään toimenpiteenä yksin välttämättä riittäisi kanavien veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat.

Pohjoisrannan ja Eteläsataman välillä on kuitenkin nykytilanteessakin toimiva veneyhteys ja Kalasataman kanavien käytettävyyden merkitys veneilyyn kasvaa mahdollisesti siinä vaiheessa, kun Merihaansilta valmistuu. Kalasataman kanavien tilannetta voi tarkastella uudelleen, kun silta on valmistunut.

Viestintä ja yhä parempi yhteistyö saariston eri toimijoiden välillä edistää virkistyskäyttöä

Vuosittain kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viestintäpalveluissa huomioidaan myös merellinen Helsinki ja sen monet mahdollisuudet ja palvelut kaupunkilaisille. Omaehtoisen liikunnan ja liikkumisen lisääminen on nostettu Helsingin liikuntapalveluiden ydintehtäviin, joten luonnollisesti veneilykaudella myös viestinnässä kohdistetaan resursseja muun muassa Helsingin saariston palvelujen esille tuomiseen. Lisäksi meneillään on mittava liikuntapalveluiden verkkosivu-uudistus, joka valmistuessaan helpottaa myös merellisen Helsingin palveluiden löytämistä. Saaristo-oppaassa on merkitty kiinnitysrenkaat ja rantautumissuunnat ja tämän tiedon jakaminen verkkosivuilla on jatkossakin tärkeää.

Helsingin saariston maanomistus on jakautunut usealle taholle ja Helsingin saaristossa on monta toimijaa. Valtio ja kaupunki ovat suurimpia yksittäisiä maanomistajia. Muita merkittäviä maanomistajia ovat mm. Helsingin seurakuntayhtymä. Osa saaristosta on yksityisten omistamaa. Osa kaupungin saarikiinteistöistä on vuokrattu mm. veneily- ja kalastusseuroille, muut saaret ovat virkistys- tai luonnonsuojelukäytössä. Helsingin kaupungin omistamien saarten hallinnointi on myös ajan mit-

taan jakautunut usealle eri toimialalle ja palvelulle. Suurin osa Helsingin merellisestä huollosta on tällä hetkellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastuulla, mutta eteenkin laiturien osalta hallinnointi jakautuu usealle vastuutaholle. Helsingin kaupunki on parantanut yhteistyötä saaristos- sa toimivien ja maata omistavien tahojen kanssa, jotta saariston koh- teet ja palvelut olisivat yhä paremmin asukkaiden käytössä. Kaupungin sisäistä yhteistyötä on myös parannettu erityisesti viestinnässä sekä huollon- ylläpidon kehittämiseksi.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys ylläpitää Helsingin itäisessä saaris- tossa sijaitsevien Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren ulkoilu- ja virkis- tyspalveluita. Palvelutarjontaan kuuluvat hyvin hoidetut keittokatokset, käymälät, laiturit, levähdyspaikat ja sauna. Viestintäyhteistyötä Uu- denmaan virkistysalueyhdistyksen kanssa vahvistetaan, jotta tieto vir- kistysalueyhdistyksen kohteista saavuttaa helsinkiläiset paremmin. Uu- denmaan virkistysalueyhdistys on Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kun- tien yhteistyöelin, jonka tarkoituksena on turvata ja kehittää jäsenkun- tiensa asukkaiden virkistysmahdollisuuksia.

Viime vuosien aikana Helsingin lähisaaristossa on avattu useita uusia saarikohteita virkistyskäyttöön tai parannettu jo olemassa olevien saa- rien retkeilymahdollisuuksia. Vallisaari avattiin yleisölle 2016, Isosaari 2017, Vasikkasaaren retkeilymahdollisuuksien vahvistamista on tehty 2019 alkaen ja Vartiosaaren retkeilymahdollisuudet ovat parantuneet vuosina 2020–21 tehdyn kehittämistyön ansiosta. Esimerkiksi Vallisaa- ressa on kiinnittymismahdollisuus noin 50 pienveneelle ja Vasikkasaa- ressa on noin 15 ilmaista venepaikkaa. Vartiosaareen on päässyt jo kaksi kesäkautta sähköaluksella, jonka saa käyttöönsä kutsuliikenne- palveluna ja joka toteutettiin OmaStadi – osallistuvan budjetoinnin kaut- ta. Vastaavaa kutsuvenepalvelua sekä myös telttailumahdollisuuksien kehittämistä on tarkoitus tehdä osana osallistuvan budjetoinnin toteut- tamista myös Itäisessä saaristossa.

Lausunnon valmistelua on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi